

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae Sive Ius Ecclesiasticum

Wiestner, Jacob

Monachii, 1706

Art. I. De Gradibus Consanguinitatis, Conjugia dirimentibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62672](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62672)

fanguinea, & hæc se cum consanguinea suæ marito vel sponso peccare non ignoret; quod *c. 1. cit.* clarè est expressum; cum enim hujus ignorantia ab incestus culpa excuset, *can. Inebriaverunt, 15. q. 1.* etiam eximet ab incestus pœna: quæ culpæ debet respondere, *l. Perspicendum 11. ff. Et c. Felicitis 5. V. Illud, de Penis in 6. Farinac. Prax. Criminal. q. 17. n. 9. & Sanchez cit. disp. 15. n. 9.*

13. Quartò; ut idem impedimentum & privatio contrahatur, exigitur; ut incestus sit voluntarius: non vi extortus; cum enim, quæ vi oppressa & corrupta est, vacet culpâ, culpæ etiam pœnam evadet, *l. Et V. cit. Gutierrez cap. 87. n. 12. Sanchez n. 10. & Barbosa in c. Discretionem 6. n. 2.*

14. Quintò aliqui exigunt; ut incestus publicus sit & notorius Juris aut Facti notorietate, propter textum *c. De illo 3. ubi*, sine ejusmodi incestus notorietate matrimonium impediri, non permittitur. Sed perperam; quia, licet hoc in foro externo ita se habeat, in interno tamen ferè sicut cætera occulta, sic etiam relata impedimenta, quantumvis notoria aut publica non sint, conjugii

obstare, cum Glossa in *can. Qui dormierit 21. V. Neutram, 32. q. 7.* rectè docent *cit. Gutierrez n. 18. & Sanchez n. 13. & 14.* cum; quod impedimenta ista non officio judicis, sed ipsò Jure infligantur: tum verò; quod incestus crimen, sicut occultè committitur, sic ferè semper maneat occultum; & propterea, si ejus notorietas, requireretur, impedimentum rarissimè contraheretur.

Pro coronide probè notandum illud est; quod, licet privatio juris exigendi debitum conjugale, quod à conjugate incestuoso: & impedimentum dirimens matrimonium, quod à sponso cum sponsa consanguinea peccante contrahi, est dictum, moderno etiam usu recepta sint, impedimentum tamen, matrimonium cum alia contrahendum impediens, verisimiliùs non-usu seu Consuetudine contraria sit sublatum, ut cum Navarro *Manual, cap. 22. n. 75. & aliis docent cit. Sanchez n. 2. & Perez disp. 23. de Matr. f. 5. n. 8.* Quare, nisi in aliqua provincia vel diocesi ejus usum vigere constet, pœnitentes incestuosi, præsertim juvenes à matrimoniis non facilè sunt arcendi.

TITULUS XIV.

De Consanguinitate & Affinitate.

Sive antiquitatem originis, sive usûs frequentiam spectemus, inter Conjugiorum Impedimenta principem locum obtinet Cognatio Naturalis sive Consanguinitas: cujus & ex conjugali copula ortæ Affinitatis natura & vis hæc Rubricâ declaratur.

ARTICULUS I.

De Gradibus Consanguinitatis, Conjugia dirimentibus.

SUMMA.

SUMMARIUM.

1. Consanguinitatis etymon ac definitio.
2. Eâ non omnes homines,
3. Adam tamen Abel & Cain:
4. Non Homines & Angeli,
5. Aut illorum Protoparentes:
6. Christus tamen & B. Virgo sunt conjuncti.
7. Consanguinitas distinguitur per Lineas & Gradus.
8. Linea alia Recta, alia Transversa,
9. Et hæc Æqualis vel Inæqualis est.
10. Gradus non eodem modo utroque Jure computantur.
11. Regula Canonica pro linea Recta,
12. Pro Transversa Æqualis,
13. Et Inæqualis,
14. Regula de iis Civilis.
15. Hodie copulari non possunt Consanguinei quarti,
16. Olim septimi gradus.
17. Moderna restrictionis ratio,
18. Et congruentia, desumpta ex numero humorum.
19. Pater filiam ducere Jure Naturali prohibetur:
20. Nisi id exigat conservatio generis humani.
21. De reliquis linea Recta consanguineis varii sensus DD.
22. Verius Nuptia inter eos non Naturali,
23. Aut Divino:
24. Sed Ecclesiastico Jure:
25. Et in infinitum prohibentur.
26. Eodem Jure irrita sunt inita nepotem inter & neprem.
27. Et inter fratrem ac sororem,
28. Divino humanoque Jure & ratione quoque spectatâ.
29. Leviticô relati gradus consanguinitatis,
30. Conjugia Divinâ lege veteri, cum

Christo mortuâ,

31. Et ab Ecclesia vivificatâ irritantur;
32. Non etiam Jure Naturali;
33. Ut adeo in eorum nonnullis ab Ecclesia valeat dispensari.

Consanguinitas, à Sanguinis unitate sic dicta, sive Cognatio Naturalis est Vinculum seu propinquitas personarum, quæ ab eodem stipite sive propinquo progenitore, aut earum una ab altera per carnalem propagationem descendunt. Ex qua à Covarruvia de Sponsal. p. 2. cap. 5. §. 6. n. 1. tradita definitio.

Patet primò ratio, cur non omnes homines consanguinei sint; quia est, omnes ab uno eodemque stipite remoto, scilicet Noe & protoparente Adamo; non tamen omnes ab uno, sed diversis stipitibus sive progenitoribus propinquis descendunt: quod; ut quis alterius consanguineus sit, exigi, cum Paludano in 4. dist. 40. q. 5. art. 1. & cit. Covarruvia notat Gonzalez in c. Cum super 5. n. 6. & contrâ, cur consanguinei sint non solum Abel & Cain, sed etiam isti & Adam; etsi enim isti à nullo stipite communi: eorum tamen unus ab altero, scilicet Abel & Cain ab Adamo, per carnalem propagationem descendunt, Covarruv. §. cit. n. 3.

Patet secundò, cur consanguinei non sint angeli & homines, & istorum etiam primi parentes Adam & Eva; quia licet hi & illi ab eodem conditore Deo; ab isto tamen non procedunt per carnalem propagationem, vi ejus sanguine conjungantur, unde consanguinei dicuntur, l. 1. §. Consanguinei 10. ff. de Sub. & legit. hered. Barbosa in banc Rubr. n. 6. & contrâ, cur consanguinei sint Christus & Virginea ejus Mater; quia illius corpus conceptum & formatum est ex sanguine

fanguine istius, conceptioni totum id materia, quod cetera matres naturales, subministrantis, ut cum Angelico Doctore 3. p. q. 33. art. 4. generationem Christi ex parte materiae per matrem ministratae pro Naturali habente, docent Sanchez Lib. 7. de Matrim. disp. 50. n. 1. in fine, & Perez disp. 2. de Matrim. f. 1. n. 2.

Patet tertio; quod, licet Cognatio in stricto & legum crebriore uti recepto sensu, per foeminas tantum conjunctas: Agnatio autem per masculinam lineam descendentes personas comprehendat, l. Non facile 4. §. 1. & l. fin. §. 2. ff. de Grad. & Affinib. Naturali tamen Jure & frequentiori sacrorum Canonum usu pro cognatis Naturalibus, iuxta §. Confanguinei cit. habeantur tam matres quam foeminae, ab eodem propinquo stipite descendentes, can. Coniunctiones, 35. q. 2. c. Confanguinei 10. de Sent. & re jud. c. Postremo 36. de Appellat. c. Tuanos 7. c. Non debet 8. §. Prohibitio, hac Rubr. cit. Covarruv. n. 2. & Barbosa n. 7.

7. Porro Cognationes & Confanguinei per Lineas & Gradus distinguuntur. Linea est Ordinata series personarum ab uno stipite descendenti: quae duplex est. Una Recta, continens eas personas, quarum una ab altera originem ducit, vg. Titii patrem & matrem, avum & aviam aliosque Ascendentes, & ejusdem Descendentes, scilicet filium & filiam, nepotem & neptem, & pronepotem &c. Altera Transversa sive collateralis, continens personas confanguineas, quarum omnes quidem ab uno stipite sive communi principio & progenitore, earum tamen nulla ab altera procedit, ut sunt duo fratres, duae sorores, frater & soror, duo patruelis aut consobrini &c.

9. Atque haec linea Transversa ulterius vel

est Aequalis, quae datur, cum duo confanguinei à communi stipite aequali gradu numerò distant, vg. in duobus fratribus, quorum uterque uno, in duobus patruelibus, quorum uterque duobus gradibus à Titio vg. illorum patre & istorum avo est remotus: vel Inaequalis, quae datur, cum duo confanguinei à communi stipite distant graduum numerò inaequali, sicut vg. Titius & ejus fratris filius Caius, quorum ille uno, iste duobus gradibus distat à Petro tanquam stipite communi, Sanchez disp. cit. n. 2. Perez f. cit. n. 4. & Gobat Experient. Traët. 9. n. 154.

10. Gradus verò est distantia unius personae ab altera, quae vg. cognoscitur, an & quanam persona ex duabus vel pluribus confanguineis propior sit stipiti communi, Laiman. Lib. 5. Traët. 10. p. 5 cap. 4. n. 3. cit. Perez n. 4. & Gobat n. 157. Computatio, sive graduum numerus, aliter iniri solet Jure Canonico, in contrahendis matrimoniis, can. Ad sedem 35. q. 5. Aliter Civili, & in successioneibus hereditariis, tutelis &c. observando, can. cit.

11. Canonico enim, & quoad matrimonia in utroque Foro observando Jure, ut cognoscatur, quoto gradu duo confanguinei conjuncti sint, tres, quotidiano usu approbatae, Regulae traduntur.

Prima pro linea Recta: in qua ascendentes & descendentes tot gradibus inter se distant, quot inter eos intercedunt generationes; sic enim Titius & ejus Filius in primo, Titius & ejus nepos in secundo, & pronepos in tertio gradu confanguinei sunt; quia inter ipsum ejusque filium una, inter ipsum & nepotem duae, & pronepotem tres generationes intercedunt, Palao Traët. 29. disp. 4. p. 7. n. 3. & Engel ad hanc Rubr. §. 1. n. 7. Alii cum S. Thoma in 4. dist. 40.

F f

q. unica

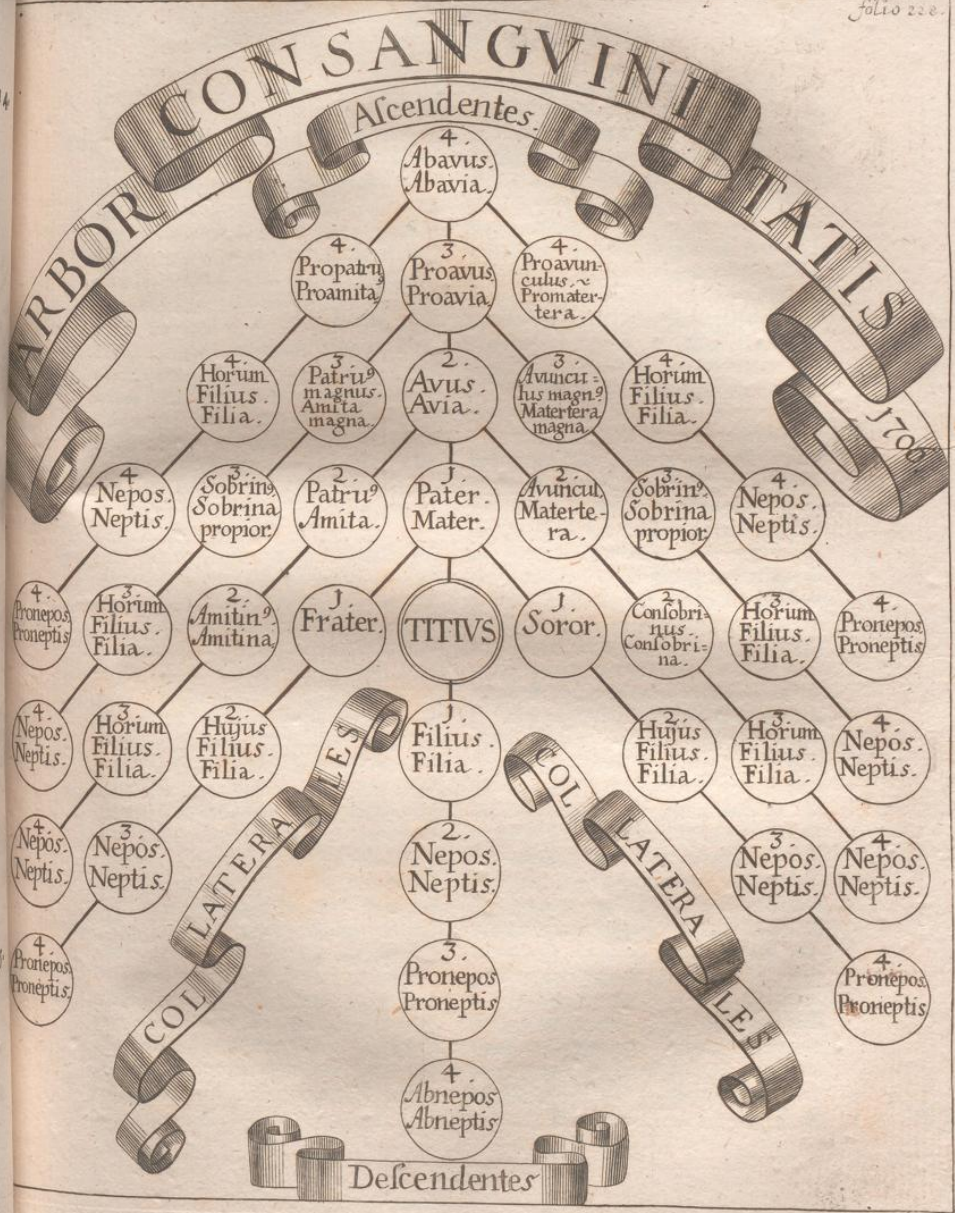
q. unica art. 2. & cit. Sanchez n. 4. eodem sensu, & non minus expedite, tot gradus in linea Recta esse dicunt, quot sunt personæ, dempta unâ, scilicet stipite communi; sic enim Titius suo nepoti secundò, abnepoti quartò gradu conjunctus est; quia à Titio per filium ad nepotem descendendo tres; ac proinde, stipite, scilicet ipso Titio, dempto, quatuor personæ numerantur.

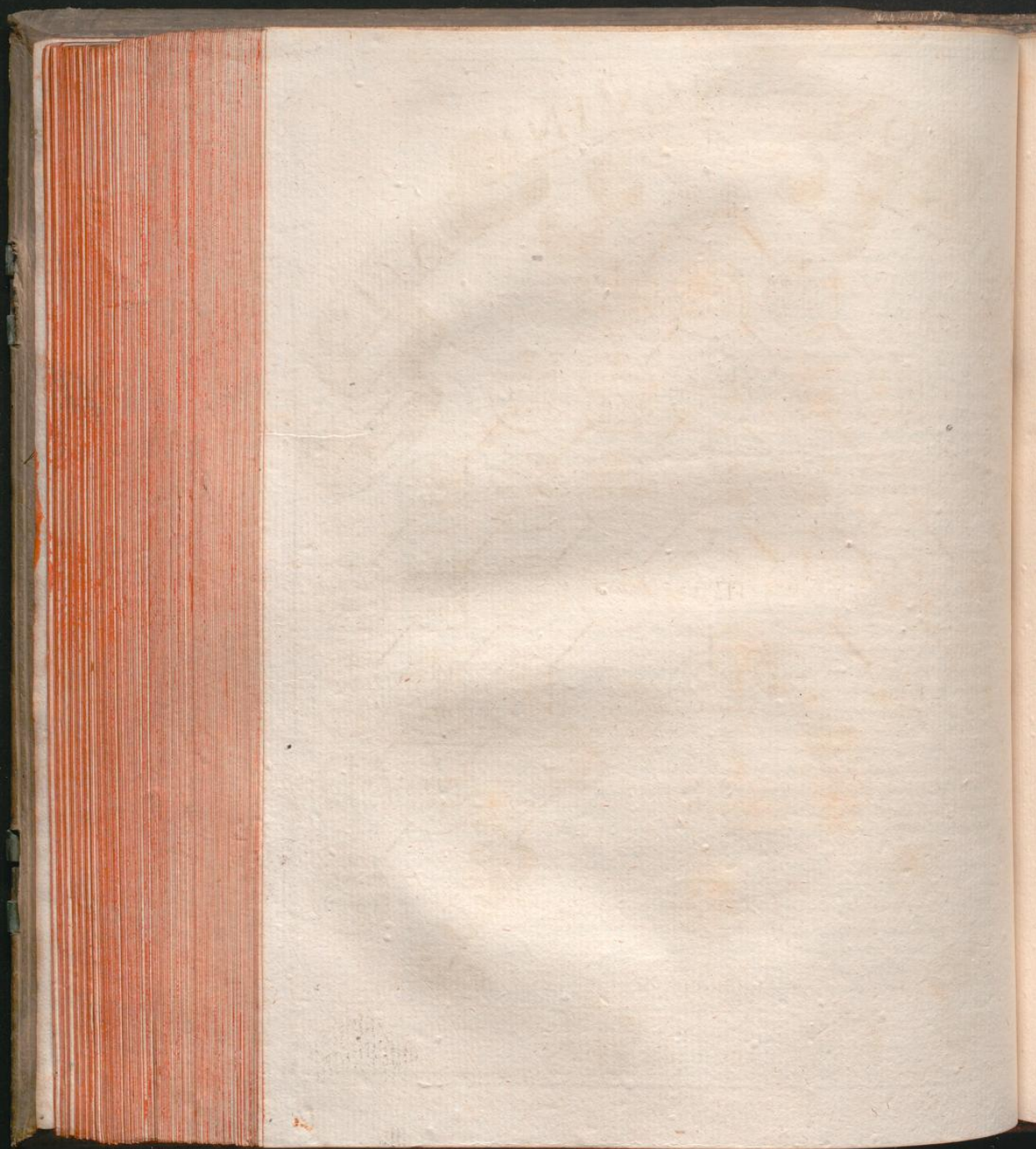
12. Secunda pro lineâ Transversâ æquali, in qua consanguinei collaterales tot gradibus inter se, quot ipsorum uterque à stipite communi, distant, *can. Ad sedem, & can. Parentela 35. q. 5.* sic enim duo Fratres & Sorores, in primo, duo Patruales, consobrini & amitini, sive duorum Fratrum, duarum sororum & Fratris ac fororis Filii in secundo gradu consanguinei sunt; quia à stipite communi, v.g. à Titio, communi patre suo, duo fratres vel duæ sorores uno, & ab eodem tanquam communi avo duo patruales, consobrini & amitini vel consobrinæ & amitinæ duobus gradibus sunt remoti, *cit. Sanchez n. 5. Perez n. 6. & Palao n. 2.*

13. Tertia pro lineâ Transversâ inæquali, in qua duo eò Consanguinitatis gradu conjuncti sunt, quot gradibus eorum remotior distat à stipite communi, *c. fir.* sic enim Titii v.g. filius & ipsius ex alio filio nepos, sive, quod idem est: duorum Fratrum unus & alterius Filii secundi gradus consanguinei sunt; quia Titii nepos, sive duorum fratrum alterius filius, qui ex iis remotior est, à communi stipite, sive ipso Titio prioris patre & posterioris avo, duobus gradibus, propter intercedentes duas generationes, distat, *idem Sanchez n. 6. Perez n. 7. & Palao n. 2.* Quæ omnia oculis subiiciet adjecta Arbor, ut vocant, Consanguinitatis.

Civili autem Jure distantia consanguineorum, tam in lineâ Rectâ, quam in Transversâ, cognosci potest ex unica Regula: juxta quam duo consanguinei inter se tot gradibus distant, quot inter ipsos intercedunt generationes; sic enim in lineâ Rectâ Titius nepoti suo secundò gradu conjunctus est, propter intercedentes inter ipsos duas generationes; sic in lineâ Transversâ æquali duo fratres vel sorores, aut frater & soror secundò, nepotes vel neptes quarto, & pronepotes vel proneptes sexto gradu conjuncti sunt; quia ab eorum uno ascendendò ad communem stipitem, & ab isto ad alterum descendendò tot generationes numerantur: sic in Transversâ inæquali Titii filius & ex alio ejus filio nepos, sive frater & fratris filius in tertio: ejus ex uno nepos & ex alio filio pronepos in quinto gradu consanguinei sunt; quia ab uno ad alterum per communem stipitem progrediendò tot numerantur generationes, Alii eodem sensu & æquè clarè dicunt, tot esse gradus, quot sunt personæ collaterales ab uno stipite descendentes: & rursum alii juxta modum loquendi D. Thomæ & TT. tot gradus esse, quot numerantur personæ, donec ab una ad alteram inclusivè perveniat, unâ demptâ. Ita ex *can. Ad sedem cit. & Novell. 118. cap. 3. Sc.* desumunt *cit. Sanchez n. 7. Perez n. 8. & Palao n. 4.* cum Legum Interpp. quorum examini, sicut ordinem successionum, sic etiam hanc graduum computationem relinquimus. His præmissis

Novissimi, & apud Orthodoxos DD. omnino indubitati, Juris Regula est, matrimonium hodie consanguineis, quartò & proximiori aliquo gradu conjunctis, prohibitum: imò inter eos initum irritum nullumque esse, Jure saltem Ecclesiastico, *c. Non debet 8. §. Prohibitio hæc*

- Vitio hęc Rubric. desumpto ex Concilio Lateranenli : in quo ab Innocentio III.*
16. Jura antiquiora , conjugiorum prohibitionem inter confanguineos usque ad septimum gradum inclusivè extendentia , *can. Nullum 7. can. De confanguinitate 17. can. Nulli 19. Sc. 3. q. 3* sunt correctæ : & illorū prohibitio usque ad quartum gradum inclusivè redacta & restricta est , ut *in c. Non debet cit.* advertunt Panormit. n. 9. Barbosa n. 3. & Gonzalez n. 1. Quare post memoratum Generale Concilium Titii vg. pro-vel abnepotis , imò etiam Filia cum ipsius atnepote validè conjungerentur ; cum sint confanguinei quinto gradu conjuncti , hęc ipsò ; quòd in linea Transversà inæquali distantia desumatur à remotiori , per text. *c. fm. hęc Rubr. & ibi tradita à Glossa fm. Barbosa n. 2. & Fagnano n. 3.*
17. Ratio autem eam , quam confanguinitas in Ecclesia olim obtinuit , conjugia dirimendi vim ita restringendi , juxta §. *Prohibitio cit.* potissima fuit ; quòd experientià compertum sit , ad septimum usque gradum se extendentem *citt. Veterum Canonum* prohibitionem sine magno dispendio , non posse servari ; cum propter decreascentem in dies animi vigorem , rerumque moralium observantiam homines non facillè tot graduum recedantur ; & propterea in gradibus prohibitis matrimonia sæpè cum animarum periculo , gravi eoque publico scandalo & damno contraherentur , & impedimentis , quæ prius ignorabantur , cum tempore detectis , dissolverentur. Alia *c. Non debet cit.* ex humani corporis humorum quaternario petita , non fundamentalis ratio : sed mera , nequaquam tamen , ut à moderni temporis Hæreticis quibusdam haberi solet , explosione digna congruentia est ; cum enim homo ex quatuor humoribus , quatuor elemen-

torum naturam imitantibus , constet , ob prædominantium in singulis qualitatum aliis contrariarum conflictum , humani corporis alterationum frequentiam , ad-generationem novarum & aliarum partium deperditionem , à progenitoribus haustus & cum extraneo permixtus sanguis in dies & cum tempore ita diminuitur ; ut post quartam generationem sive in atnepote & atnepote ab atavo accepti sanguinis , à quo tanquam confanguinei à conjugio arcentur , vix aliquid amplius supersit , ut cum D. Thoma *q. cit. art. 4.* & aliis advertit Gonzalez *in c. Non debet cit. n. 3.*

Dubium nunc & controversia prima 19. est de Jure , quò irritum est matrimonium inter primi gradus confanguineos lineæ Rectæ. In quo cum S. Ambrosio *Epist. 66. ad Paternum* , in primo istius lineæ gradu , sive patrem inter & filiam , inter filium & matrem initum , Jure Naturali irritatum consentiunt plerique ; partim propter Naturalem instinctum omnium aliquò modò bene institutarum Gentium , talium personarum conjunctionem execrantium : imò non paucarum belluarum abhorrentium ab ipsa , testibus rerum Naturalium scientià præstantissimis , Aristotele *Lib. 9. Histor. Animal. cap. 47.* & Plinio *Historia Natural. Lib. 8. cap. 42.* ut proinde Persæ nefanda matrum cum filiis connubia permittentes , tanquam gens barbara , mortalium animis à Natura insiti Juris prævaricatrix , non immeritò reprehendantur apud Pontium *Lib. 7. de Matr. cap. 31. n. 4.* Partim verò propter reverentiam & submissionem , à liberis debitam parentibus : cui æqualitas & familiaritas conjugum , eorūque mutuum in corpus jus , & actus conjugalis turpitudine maximè adversatur , ut insinuat Paulus *ICT. 9. l. Adoptivum 14. §. 2.*

ff. de Ritq nupt. asserens, *Contra pudorem esse, filiam suam uxorem ducere*. Et denique partim etiam; quòd talis conjugii à Deo permitti, aut ab Ecclesia tollerari, ne dicam approbati, exemplum ullum non habeatur. Unde

20. Dubium secundum nascitur, an ejusmodi conjugium illicitum eò etiam casu sit, quò solus pater cum filia, solàve mater cum filio superesset; id enim tali etiam casu, seclusà speciali dispensatione Dei, illicitum esse, cum Cajetano 2. 2. q. 54 art. 9. Iustinent Petr. Ledesma de *Matrim.* q. 54. art. 3. Coninck disp. 32. n. 14. & Hurtad. de *Matr. disp.* 18. n. 7. Rationem reddunt; quòd conjugium inter ejusmodi primi gradus consanguineos etiam eò extremæ necessitatis casu non conveniat cum pietate in parentes & cum reverentia ac submissione, quam filia patri & matri filius debet.

Quin Perez cit. disp. 28. f. 2. n. 11. ad ejusmodi conjugium dispensari à Deo ullo extraordinariæ & extremæ quoque necessitatis casu posse, negat eà ductus ratione; quòd ejusmodi personarum copulatio non secus, quàm odium Dei, perjurium ac mendacium intrinsecè mala & à ratione naturali adeò aliena atque indecens sit; ut ea nullo casu modòve cohonestari possit. Verùm hanc cum odio Dei &c. æquiparationem, tanquam ulli etiam in speciem solido fundamento non innixam, alii DD. non agnoscunt; atque idcirco ejusmodi conjugium ex ejusmodi generis humani conservandi causa permitti à Deo posse, facillè concedunt; quòd, cum is humanorum corporum dominus sit, sicut Evam in uxorem tradidit Adamo, ex cujus costa in mulierem ædificata erat Genes. cap. 2. à v. 21. sic etiam filiam patri suo in uxorem & filium in maritum matri suæ tradere valeat; cum id matri-

monii substantiæ finique simpliciter non repugnet; & pietas, reverentia ac submissio debita parentibus à Deo in liberis conservari, aliòve majore bono compensari queat.

Verisimiliùs etiam casu, quò ad humani generis conservationem liberorum cum solis parentibus superstitum copulatio medium simpliciter necessarium esse, appareret, eam illis, speciali Dei revelatione & dispensatione non interveniente, permittam, censent Sotus in 4. disp. 40. q. unic. art. 3. Palacios disp. cit. disp. unic. Veracruz Speculi p. 1. art. 43. Valentia p. 4. disp. 10. q. 5. p. 3. cit. Sanchez disp. 51. n. 10. Pontius Lib. 7. de *Matrim.* cap. 31. n. 5. Palacios cit. p. 7. n. 8. & alii, quibus non obscurre favent SS. Ecclesiæ PP. ac DD. Ambrosius Lib. 1. de *Abraham* cap. 6. & Chrysostomus in *Genesin* Homil. 44. filiarum Loth cum isto concubitu Genes. cap. 19. v. 33. à culpa excusantes; quòd, Sodomà cum reliquis civitatibus sulphureo igne deletà, non superesse existimarent alium virum, qui humani generis propagationi posset deservire. Rationem reddunt; quia casu, quò conjugium inter ejusmodi primi gradus consanguineos medium ad humani generis conservationem unicum esset, reverentia ac submissio parentibus debita cederet communi bono totius generis humani, istiusque conservandi necessitas tolleretur & cohonestaret turpitudinem atque indecentiam actus conjugalis; cum reverentia & submissio illa minus & inferioris ordinis bonum sit, quàm propagatio & conservatio totius generis humani; ac proinde reverentiæ paternæ vel maternæ diminutio minus & inferioris ordinis malum, quàm est interitus totius generis humani. Cum ergo minus & inferioris ordinis malum majus & al-

tioris ordinis mali evitatio & hujusmodi boni conservatio cohonestet, per *can. Duo mala 1. dist. 13.* & tradita à S. Thoma 1. 2. q. 19. art. 6. ad 3. Turrecremata in *can. Duo cit. n. 1.* Covarruvia *cit. p. 2. cap. 7. §. 2. n. 9.* Suarez de *Penis. disp. 4. f. 10. n. 4.* Tuscho *Prætic. V. Malum. concl. 26.* & Menoch. *Lib. 5. præsumpt. 2 n. 24.* hinc reverentiæ parentibus debitæ aliqualem diminutionem, totius humani generis ab interitu vindicatio fati cohonestaret, & propositæ necessitatis casu licitam redderet ejusmodi primi gradus confanguineorum conjunctionem.

21. Dubium tertio & dissensio inter DD. non modica resque fati incerta est de reliquis confanguineis lineæ Rectæ; eos enim inter matrimonia usque ad secundum, cum Soto in 4. dist. 40. q. unic. art. 3. Gonzalez in c. Quod super §. n. 10. Usque ad quartum Goffredus in *Summa hæc Rubr. n. 7.* Usque ad septimum, Lud. Lopez *Instruct. de Matr. cap. 49.* Ultra decimum gradum alii, & rursus alii in infinitum à Naturâ irritata volunt; ut aded, si Adam superviveret, quacum matrimonium iniret, hodie non reperiret. Rationem reddunt; quod ascendentes, quantumcunque remoti, omnes sint progenitores descendentium; & propterea illis tanquam principiis honor & reverentia non minor, quam patri aut matri debeatur, & exhibitus semper fuerit à Gentibus benè institutis: apud quas matrimonium avi cum nepte, proavi cum pronepte, &c. sicut inustitatum, sic abominandum semper est visum.

22. Sed probabilis inter ascendentes & descendentes matrimonia ultra primum gradum Jure Naturali non irritari, cum D. Thoma in 4. dist. 40. q. unica, art. 3. & aliis DD. allegatis, defendunt Sanchez *cit. disp. 51. n. 19.* & huic aliàs, ubi potuit, contrarius Pontius *cit. Lib. 7. cap.*

31. n. 6. quos secuti sunt Perez *disp. cit. l. 6. n. 4.* & Fagnanus in c. Vir qui 9. à n. 33. Ratio est partim; quòd sanguinis participatio minor sit in nepote quam in filio; in remotioribus autem descendens paulatim evanescat, & avus cum nepote, cum pronepote proavus minus conjunctus sit, quam cum filio pater; cum illis non immediatè tanquam principiis, sed potius tanquam principiis, seu causæ applicationi jungantur, & propterea, Jure Naturali spectatò, avo & proavo minor, quam patri reverentia & submissio debeatur: neque in congressu cum illis tanta turpitudine & indecentia naturalis reperitur. Unde

Corruit ratio allata in contrarium; hòc ipsò enim; quòd avus nepti minus communicet, eique principium & causam solum applicet, minus propriè ejus parens & genitor est, minorque ei, quam patri reverentia debetur. Inusitata autem cum avo conjugia fuerunt propter Leges humanas, ea non tolerantes: cujusmodi lege cessante, avum infidelem cum nepte sua conjunctum, si ad fidem converteretur, ab ista non separandum, existimat *cit. Perez n. 5.* Atque hinc

Infertur, matrimonia inter ascendentes & descendentes in infinitum in novo Testamento Christianis prohibita etiam non esse Jure Divino; quia, ut Covarruvias *cit. cap. 6. §. 10. n. 1.* & cum eo Fagnanus *l. cit. n. 31.* advertit, in isto nullo gradus lege Divina prohibitus est, qui prohibitus non sit Jure Naturali.

Dubium & non minor dissensio est 24. quartò, an inter confanguineos lineæ Rectæ conjugia in infinitum irrita sint Jure saltem Ecclesiastico. Negativam defendunt *citt. Sanchez n. 22.* & Pontius *n. 6.* quibuscum ex Coævis non pauci, & ex RR. sentiunt Palao *Tract. 28. disp. 4. p. 8. n. 9.* Bonacina de *Sacram. Matr. q. 3. p. 5. §. 1. n. 10.*

§. 1. n. 10. Fagnantis in *c. Vir qui cit. n. 31.*
& Gonzalez in *c. Quod super 5. n. 10.* eâ
præcipuè permoti ratione; quòd impedi-
mentum consanguinitatis olim quidem
ad septimum inclusivè: postea verò *c. Non
debet. §. Prohibitio cit.* ad quartum tan-
tùm gradum, inter Rectam & Transver-
sam lineam non distinguendò, fuerit re-
strictum.

25. Sed, hâc tantorum DD. autoritate
& ratione etiam non obstante, præfe-
rendam cenfeo Affirmativam, quam cum
Hostiensis in *Summa hâc n. 17. V. Non qua-
ratur* Joan. Andr. de *Arbore Consang. n.
12.* Panormit. in *c. Non debet cit. n. 8.* A-
lexand. de Nevo in *c. cit. §. Prohibitio, n.
12.* tenent Sylvester *V. Matrimonium 8.
q. 6. d. 5.* Tholosan. *Syntag. Lib. 5. cap.
9. n. 29.* & novissimè secutus est Lud. En-
gel ad *hanc Rubr. §. 1. n. 9.* Ratio est;
quia Jure Civili matrimonia inter ascen-
dentes & descendentes disertè prohibentur
in infinitum, *l. Nuptie 53. l. fin. ff. de
Ritu Nupt. §. Ergo non omnes; Inst. de
Nupt. ubi Imp. Inter eas, inquit, perso-
nas, quæ parentum liberorumve inter se
locum obtinent, contrahi Nuptia non pos-
sunt: veluti inter patrem & filiam, vel a-
vum & nepotem, vel matrem & filium, vel
aviam & nepotem, & usque in infinitum.*
Quæ Juris Civilis dispositio naturali hone-
stati valdè conformis, & non solum
non correctâ, sed clarè satis approbata est
à Nicolao I. ad *Consulta Bulgarorum* inter
cætera etiam exquirentium, quibus
fæminis debeant jungi, *cap. 39.* præter sa-
crorum Canonum Decreta, etiam §. *Ergo
cit.* dispositionem ad verbum reponente,
& *can. Progeniem 16. Sc. 35. q. 3.* ubi li-
neæ Rectæ consanguineis in infinitum
matrimonia prohibita, non obscurè habe-
tur. Quare, quod Civili, etiam Ecclesia-
stico Jure obtinebit, *arg. c. 1. de Novi oper.
nunt.*

Ratio in contrarium allata non ur-
get; quia *c. Non debet cit.* sermo tantum
est de consanguineis lineæ Transversæ; &
in Concilio ibi relato de restrictione im-
pedimentorum, matrimonia inter hos di-
rimentum, fuit actum, ut patet, partim;
quia gravia dispendia, ex ulteriorum gra-
dum prohibitione in Ecclesia provenientia,
quibus ejus Concilii Patres ad impe-
dimenta restringenda permotos, textus
docet, ex solis collateralium conjugis o-
riebantur: partim; quia Concilium illud
prorsus nullam causam habuit impedi-
menta inter consanguineos lineæ Rectæ
restringendi; cum de nullo conjugio in-
ter hos contracto constaret; & ob brevita-
tem vitæ rarè, aut vix unquam contrahi
possit, ut cum Panormit. *cit. n. 8.* advertit
Fagnanus *ibid. n. 35.*

Confirmatur hic *c. cit.* intellectus
quia eò relatum Lateranensis Concilii de-
cretum correctorium est Juris antiqui; ac
proinde ejus tanquam odiosi permittio re-
stringenda ad consanguineos lineæ Trans-
versæ, de quorum conjugis à sacra illius
Synodi Patribus actum, quorumque ad
gradus quartò remotiores porrectâ inhi-
bitio absque gravi dispendiò amplius non
poterat observari: neque trahenda est ad
lineam Rectam, inter cujus consanguineos
ullum conjugium permitti, nec urgebat
publica necessitas, nec evidens utilitas
exposcebat; quòd antiqui juris honestati
naturali valde conveniens inhibitiò sine
difficultate semper observata, ullisquæ
in Ecclesia dispendii vel incommodi non
fuerit causa; ut ita præcorum & hone-
statem publicam spectantium canonum
non necessaria neque etiam publicè utilis
correctio, cum facile potest, evitetur,
& ut *c. Cum non expediat 29. de Elect. in
6. §. 1. Præcipimus 32. C. de Appellat. §. 1.
Non debet cit.* Jus recentius iis, quæ fre-
quenter & facilè, non quæ perraro, & vix
uno al-

uno alterove casu, vel nunquam eveniunt, accommodetur, quod l. *Ex his 4. § 1. Nam ad ea 5. ff. de LL. admonemur.*

26. Dubium quintò & DD. in diversa abeuntium magno dissensu agitata controversia est, an Jure Naturali irritum sit aliquod conjugium inter consanguineos lineæ Transversæ. Et in secundo quidem tertioque gradu id, Jure illò spectatò, subsistere, convenit inter Omnes; quòd in eo dispensari posse, constat ex Tridentino *Sess. 24. cap. 5. de Refor. Matr. & Praxi Ecclesiæ*, inter magnos Principes secundo gradu conjunctos, ob publicam causam id permittente.
27. In primo autem gradu, sive inter fratrem & sororem, conjugium Jure Naturali irritatum, volunt Covarruvias *cit. cap. 6. §. 10. n. 15.* Bellarminus *Lib. 1. de Matrim. cap. 28.* Gutierrez *de Matrim. cap. 98. n. 20.* Sanchez *cit. disp. 52. n. 11.* & ab hoc relati alii, id desumentes ex *Gaudemus 8. de Divort.* Ubi Innocentius III. dum asserit, infideles in secundo & ab ulterioribus gradibus copulatos, si ad fidem convertantur, non separandos, non obscure innuit separandos, qui copulati sunt in primo. Rationem dant; quòd reverentiæ, quam sibi mutuò debent frater & soror, valde repugnet turpitudò actus conjugalis: ideòque Abraham; ut conjugii cum Sara initi suspicionem, indeque imminens vitæ periculum à se removeret, ipsam sororem suam vocàrit *Genes. cap. 20. v. 2.*
- Ego, sicut istorum Opinionem probabilem, sic probabiliore cenleo contrariam S. Thomæ 2. 2. q. 154. art. 9. Soti *in 4. disp. 40. q. unica, art. 2.* aliorumque VV. à *cit.* Sanchez n. 10. relatorum, quam ex RR. amplexi sunt *cit.* Pontius *cap. 31. à n. 3.* Perez *f. 5. n. 2.* Palao *p. 7. n. 11.* & Gonzalez *in v. Literas cit. 28. n. 6.* Moveor primò Historià sacrà ve-

teris Testamenti, in quo Imprimis per fratrum & sororum conjugia genus humanum propagatum est ex dispositione Dei, Naturæ Jura in ipso ejus conditæ primordio utique non statim infringentis. Deinde, Saram Abrahæ sororem & Uxorem fuisse, patet ex illius verbis, *Aliis autem & verò soror mea est, Filia patris mei & non Filia Matris meæ, & duxi eam in Uxorem, Genes. cap. cit. v. 11.* Hanc autem non solum ex propinquis aliquam, sed veram Abrahæ sororem fuisse, ex SS. PP. docent Hieronymus *in Q. Q. Hebraicis in Genes. & Clemens Alexandrinus Lib. 2. Stromat. cap. 12.* Denique Regum *Lib. 2. cap. 13. v. 13.* Thamar, Ammoni fratri violentam oppressionem dissuasura, *Quin potius, inquebat, loquere ad Regem, qui me non negabit tibi:* quæ verba ad defensionem apta non fuissent, si matrimonium inter eos irritum fuisset Jure Naturali. Eadem, cum violata egeretur, *Majus, aiebat, hoc est malum, quod nunc agis in me, expellens me:* quibus verbis non obscure insinuat, Thamar, ut Uxorem retineri voluisse. Secundo exemplis Ægyptiorum, à rerum Naturalium cognitione celebratorum, & Atheniensium aliarumque Gentium, prudentiæ laude florentium, apud quas fratrum cum sororibus connubia usitata fuisse, testes sunt Tiraquellus *Connub. l. 7.* & Palæotus *de Norbis, cap. 3. n. 2. § 3.* Tertio Authoritate Imperiali *l. Si stipulor 35. ff. de V. O.* ubi JCT⁹ assertionem, quæ aliud per Naturam, aliud per Leges fieri non posse, dixit, exemplis declarans, impossibile per Naturam esse ait, dare quod dari non potest: per leges autem, sororem in uxorem accipere: quò dictò cum ista initum connubiale fœdus Naturali Juri non repugnare, insinuat. Quarto ratione; quia duorum collateralium, etiam primo gradu conjunctorum, uterque alteri æ-

teri æqualis, neuter alterius principium aut alteri est subjectus; ideóque reverentia, quam sibi mutuó debent, conjugalis conjunctio non ita adverstatur, ut ei, quæ à filia patri debetur. Quintò demum; quia, si ejusmodi conjugia irritata essent Jure Naturali, ad ea dispensari non posset, *can. Sunt quadam 25. q. 1.* quod tamen à Martino V. vel potius ejus nominis III. & aliis Romanis Pontificibus factum, Cajetanus *Opusc. de Matrimonio Regis Anglia & Sylvester V. Papa, q. 17.* perhibuerunt. Unde corrui ratio allata in contrarium.

Non majorem vim habent textus, & Historia Abrahæ. Ille; quia Innocentius de secundo & ulterioribus tantum gradibus respondit; quòd de his solummodo fuerit consultus. De primo autem, inter Doctores controverso, nihil statuit, ut ex contrariæ Opinioni assertoribus probè advertit Sanchez *l. cit.* Ista verò; quia, etiamsi Sara Abrahæ foror non fuisset, plus inde non inferretur, quàm rara, aut omnino inusitata, illis locis & temporibus fuisse conjugia inter fratres & sorores, ut notat Pontius *cap. cit. n. 6.* Pro istius & *n. 22.* stabilitæ Resolutionis confirmatione sit

29. Dubium sextum, an ergo in gradibus, Levitici *cap. 18.* vetitis, inter fideles inita conjugia irrita non sint Jure Naturali. Ratio dubitandi gravissima est; quòd *cap. cit.* imprimis in linea recta, præter inita inter parentes ac liberos, quæ Naturali Jure irritata, dictum est *n. 19.* inhibita & irritata etiam sint conjugia avorum cum neptibus & aviarum cum nepotibus *V. 10.* deinde in linea Transversa, sive inter collaterales, præter inita inter fratrem & sororem, sive ex utroque sive ex uno tantum parente conjunctos, *V. 9.* vetitum & irritatum sit conjugium nepotis cum amita & matertera sive patris

aut matris sorore, *v. 12. & 13.* licet ita vetitum non fuerit conjugium neptis cum patruo vel avunculo, sive patris aut matris fratre, nepi eodem gradu, quò amita & matertera nepoti, conjunctis, ut cum Soto *in 4. dist. 40. q. unic. art. 3.* Bellarmino *Lib. 1. de Matrim. cap. 24.* & aliis advertit *cit.* Sanchez *disp. 52. n. 1.* Quibus aliisque conjugiorum, in gradibus Levitici *cap. 18. cit.* expressis inhibitionibus novæ Legis fideles adstringi, cum Innocentius III. apertè agnoscat, *c. Literas 13. de Restitut. Spolar.* dum ejus §. *Opinionis.* In gradibus consanguinitatis Divina lege (scilicet Levitici *cap. cit.* ut in *c. cit.* notat Glossa *V. Divina*) prohibitis dispensari posse, negat, consecaneum est, in gradibus illis inter fideles inita conjugia irrita esse Jure Naturali; cum in gradibus illis inita irritata non sint Primò Jure Divino novi Testamenti; quia istius Divinò Jure propositum ferè nullum præceptum est ultra ea, quæ Fidem, Spem & Charitatem ritusque substantiales incrementi Sacrificii & Sacramentorum concernunt, ut cum D. Thoma *1. 2. q. 108. art. 1. & 2.* Soto *dist. cit. q. unic. art. 4.* Covarruvia *cit. p. 2. cap. 6. §. 10. n. 1.* & aliis tradit *cit.* Sanchez *n. 2.* & matrimonium ad Sacramenti dignitatem à Christo Domino elevatum est sine ulla circa ejus contractum & personarum illud ineuntium habilitatem mutatione, juxta dicta *Tit. 1. n. 160.* Neque secundo Jure merè Divino Testamenti veteris sive istius Ceremonialium ac Judicialium præceptorum; quia Divinum hoc Jus quoad istiusmodi præcepta fideles in nova lege obligandi, eorumque conjugia irritandi vim non habet; cum Christi morte expiravit, teste Apostolo ad Hebræos *cap. 7. v. 12.* & S. Augustino, relatò *c. Translato 3. de Constitut.* ut Dissert. *Proem. n. 43.* est dictum. Neque tertio Ordinatione Ecclesiæ, Levitico pro-

tico prodita, & Christi morte evacuata præcepta resuscitantis ac vivificantis; quia Ecclesiastica ordinatione quæcunque condita aut resuscitata præcepta per viam dispensationis relaxari Apostolica auctoritate posse, D. Thomæ *Quodlib. 4. art. 3.* Covarruv. *p. 2. de Sponsal. cap. 6. §. 7. n. 6.* Suarez *Lib. 6. de LL. cap. 14. n. 2.* & aliorum certa sententia est: ad conjugia autem in gradibus Levitico prohibitis dispensari à sede Apostolica non posse, rescriptit laudatus Innocentius *c. Literas §. Opinioni cit.* ut aded conjugiorum, in gradibus Levitico prohibitis initorum, nullitas, sicut cætera Moralia veteris Legis præcepta, necessariò descendat ex Jure Naturali, non obnoxio Apostolicæ dispensationi.

Confirmatur hæc ratio primò ratione, propter quam conjugia illa vetita sunt; ne scilicet reveletur turpitudine personarum gradibus illis junctarum, quæ naturalis indecentiæ & moralis ratio est.

Confirmatur secundò, *c. De infidelibus 4.* textu, quò idem Papa, infidelium contra sacros Canones, sed secundùm Legis veteris instituta conjunctorum & ad fidem converforum conjugia non dissolvenda, rescriptit. Unde argumentò à contrario ductò infertur, ea dissolvenda, si contra Legis veteris instituta coaluissent; ac proinde, sicut Decalogò comprehensa præcepta, sic etiam Leviticò reatas conjugiorum prohibitiones Morales & Juris Naturalis declaratorias esse.

32. Verùm sic confirmata ratio, quantumque ponderis primò intuitu sit, *n. 22. & n. 27.* stabilitas Resolutiones non convellit: & inter secundi Reclæ, atque inter ejusdem & primi etiam gradus consanguineos lineæ Transversæ inita conjugia Naturali Jure irritata, non persuadet; cum, conjugia quædã Levitico vetita,

Naturali Jure Spectato, subsistere, evincat textus *c. Gaudemus 8. de Divortii & Synodalis definitio Trident. Sess. 24. can. 3. de Sacram. Matrim.* quorum prioris præconjugia inter hujusmodi gradus consanguineos infideles inita sine ulla inter lineas distinctione pro validis habentur ab eòdem Papa Innocentio, eos ad fidem converfos in conjugio perseverare liberè ac licitè posse, decernente: posteriori autem, in nonnullis gradibus in Levitico prohibitis dispensari ab Ecclesia posse, negantes Anathemate damnantur. Accedit; quòd Levitici *cap. 18.* vetitum non sit conjugium neptis cum patruo & avunculo, eòdem consanguinitatis gradu conjunctis, quò amita & matertera conjuncta est nepoti, qui cum illis copulari Leviticò prohibetur, argumentò minimè obsecurò, legem his conjugia vetantem non esse Juris Naturalis declaratoriam & Moralem: sed ad Judicialia vel Caremonialia Hebrææ gentis præcepta pertinere; cum, Naturali Jure Spectato, conjugium inter consanguineos ejusdem gradus æqualiter indecens ac vetitum sit.

Neque, Leviticò propositas nuptiarum inhibitiones Juris Naturalis esse, in eam rem deducta ratio efficaciter probat; quia *c. Literas §. Opinioni cit.* in gradibus lege Divina prohibitis dispensari non posse asseritur, non; quòd sit lex Divina pro novo Testamento à Christo Domino stabilita: vel; quòd Divina Lege veteri, Leviticò prodita, Papa adstringatur, aut in gradibus consanguinitatis illò vetitis collata dispensatio Apostolica invalida sit; sed; quòd Sedes ista propter personarum gradibus illis junctarum nimiam propinquitatem & legis Divinæ veteris reverentiam non debeat nec soleat in iis dispensare; & quòd id Ecclesiæ non expediat, neque facilè occurrat justa & ad dispensationem cohonestandam sufficiens

G g

causâ;

causa; cum id solum posse dicamur, quod iuste & honeste facere possumus, *can. Faciat* 15. juncta Glossa *V. Eodem* 22. q. 2. & *l. Nepos* 125. ad finem ff. de *V. S.* Cui §. *cit.* intellectui ansam ipse Papa dedit *c. cit. pr. verbis*, In quo sedes Apostolica dispensare non potest, subjiciendo, Nec etiam consuevit, quæ omnino superflua forent, si in gradibus illis dispensari simpliciter non posset.

Neque vim habet confirmatio prima; quia, licet rationi naturali contraria turpitudine aliqua in conjugii Leviticò vitæ planè omnibus reperitur, non omnium tamen turpitudine tanta est; ut ista eorum inducat nullitatem: & licet non facile occurrant, dari tamen possunt causæ, quæ turpitudini illi prævaleant, & dispensationem atque ex ista secutas nuptias cohonestent.

Non magis urget altera & *c. De infidelibus cit.* textus; quia ex isto à contrario illatum argumentum ulla ratione non fulcitur; cum *c. cit.* Papa, conjugia ante Baptismum secundum legem veterem inita esse valida, iisque copulatos post conversionem & susceptum Baptismum non separandos, rescripserit ad consultationem Archiepiscopi Tyrensis, an conjugia, contra sacros Canones inita ab infidelibus, invalida & dirimenda sint, ambigentis & interrogantis. Unde legitime quidem inferitur, à Judæis secundum veteris Legis instituta & à cæteris infidelibus secundum leges suas Politicas contra sacros canones contracta matrimonia non dissolvenda; quòd ante Baptismum sanctionibus Ecclesiasticis non afficiantur, *c. Gaudemus cit. pr.* perperam autem à contrario arguitur, contra veteris Legis instituta inita conjugia omnia irrita esse Jure Naturali; cum hic articulus *c. De infidelibus cit.* nec decisione nec ratione attingatur.

Quare nec matrimonia avi cum nepote & fratris cum sorore ut, *n. 22.* & *n. 27.* dictum: neque cætera etiam, quæ Leviticò vitata sunt, indiscriminatim omnia Naturali Jure irrita sunt, ut cum Scoto in *4. dist. 40. q. unic. art. 2.* Cajetano *2. 2. q. 154. art. 9. ad 3.* Soto *q. unic. cit. art. 3.* Navarro ad *Rubr. de Sponsal. Consil. 14. n. 8. cit.* Covarruv. *cap. 6. §. 10. n. 2.* Bellarmino *cap. 27.* & cæteris DD. Orthodoxis docent Sanchez *cit. disp. 52. n. 6.* & Perez *disp. 28. §. 6. n. 5.*

ARTICULUS II.

De Gradibus Affinitatis, iisdem obstantibus.

SUMMARIUM.

34. Hac oritur ex copula,
35. Etiam fornicaria,
36. Quatenus conjugium dirimit.
37. Non ex sola illius attentatione.
38. Ejus tria sunt genera:
39. Quorum hodie primum tantum obstat nuptiis,
40. Inter conjugem unum & alterius consanguineos,
41. Non inter consanguineos utriusque.
42. Olim usque ad septimum gradum:
43. Hodie, si affinitas ex conjugali usque ad quartum,
44. Et, si ex fornicaria copula orta sit, usque ad secundum.
45. Affinitas primi gradus linea Transversa non Naturali,
46. Sed Positivo Jure conjugium dirimit,
47. Veteris & novæ Legis exemplis,
48. Rationeque & Jure spectatis.
49. Eadem in linea Recta secundum aliquos Naturali,